

Ozdravme financovanie triedenia odpadov!

Podporujeme zásadné navýšenie financovania triedeného zberu

25.09.2020

Zákon o odpadoch č. 79/2015 Z. z. v § 27, ods. 5 jasne definuje povinnosť výrobcu znášať **všetky finančné náklady** spojené so zberom, prepravou, prípravou na opätovné použitie, zhodnotením, recykláciou, spracovaním a zneškodnením oddelene vyzbieraného odpadu patriaceho do vyhradeného prúdu odpadu, kam patria aj obaly a neobalové výrobky. Prax je však iná.

Triedený zber obalov a neobalových výrobkov – papier, plasty, sklo, kovy a kompozitné obaly v obciach a mestách majú teda financovať výrobcovia cez organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). **Financie, ktoré zberové spoločnosti od OZV dostávajú, však dlhodobo nestačia na pokrytie reálnych nákladov spojených s triedeným zberom obalov a neobalových výrobkov.** Triedený zber tak vytvára v zberových spoločnostiach trvalú stratu, ktorú si musia vykrývať z iných zdrojov, ak také majú. Prirodzenou snahou zberových spoločností je znižovať stratu, čo znamená okresávanie výkonov na úkor kvality triedeného zberu ako napr. hustota zberných hniezd, frekvencia zberov a pod.

Okrem toho sú obce často krát nútené priamo alebo nepriamo dofinancovávať triedený zber obalov a neobalových výrobkov. Dôvodom je snaha udržať alebo zvyšovať zavedený štandard zberu s cieľom dosiahnuť lepšie výsledky v triedení.

Aktuálny stav financovania triedeného zberu je nedostatočný, trvalo neudržateľný a preto podporujeme zámer Ministerstva životného prostredia SR predstavený v posledných dňoch, ktorým chce ozdraviť a navýšiť financovanie triedeného zberu na Slovensku.

Vítame, že MŽP SR si plne uvedomuje dlhodobé finančné problémy triedeného zberu, prikladá im patričnú vážnosť a konečne začalo reálne konať na ich odstránenie.

Zásadne nesúhlasíme s reakciami výrobcov obalov, ktoré odzneli v médiách, že plánované zvýšenie recyklačných poplatkov za obaly umiestnené na trh bude pre nich likvidačné a že výrazne zvýši ceny balených výrobkov. Výrobcovia si prenású zvýšené náklady do cien výrobkov, pričom konečná cena produktu sa navýši rádovo maximálne v centoch. Toto opatrenie bude spravodlivo prenášať reálne náklady na konečného spotrebiteľa, ktorý odpad vytvára, čo znamená uplatnenie princípu znečisťovateľ platí.

Požadujeme, aby Ministerstvo životného prostredia SR **bezodkladne nastavilo spravodlivý systém financovania** triedeného zberu tak, aby poskytoval dostatok financií pre pokrytie všetkých potrebných a reálnych nákladov spojených s výkonom triedeného zberu obalov a neobalových výrobkov vrátane investičných nákladov do zberných nádob, infraštruktúry triedeného zberu a informačnú kampaň na propagáciu triedeného zberu.

Na zabezpečenie dostatku financií považujeme za nutné prijať bezodkladne nasledovné opatrenia:

- Prísne eliminovať tzv. „free riderov“ – výrobcov, ktorí neplatia do systému za obaly a neobalové výrobky uvedené na trh, zaviesť vysoké a rastúce pokuty za neplatenie do systému;
- vyhláškou nastaviť minimálne sadzby poplatkov, ktoré musia OZV platiť zberovým spoločnostiam za všetky vytriedené obaly a neobalové výrobky, ktoré budú preukázateľne zhodnotené (recyklácia a energetické zhodnotenie nerecyklovateľného zvyšku).

Tieto opatrenia by mali zabezpečiť dostatok financií v systéme nie len na plnú funkčnosť triedeného zberu obalov a neobalových výrobkov v obciach a mestách SR ale rovnako na materiálovú recykláciu, resp. iné ekologické zhodnotenie materiálov. Zberové spoločnosti budú mať financie aj na obnovu infraštruktúry triedeného zberu.

Kontakty:

Ing. Miloš Veverka, PhD., CEPTA, o. z.; mail: milos.veverka26@gmail.com; mobil: 0904 417 202, www.cepta.sk

Branislav Moňok, Priatelia Zeme - SPZ, o. z.; mail: monok@priateliazeme.sk; mobil: 0904 124 726

Podporu vyjadrujú nasledovné subjekty:

CEPTA – Centrum pre trvaloudržateľné alternatívy, o. z., presadzuje trvaloudržateľné princípy predovšetkým v oblastiach kvality ovzdušia a odpadového hospodárstva, www.cepta.sk

Priatelia Zeme – SPZ, o. z., zmeriava sa na minimalizáciu znečisťovania prostredia odpadmi a toxickými látkami. www.priateliazeme.sk/spz/

Únia miest Slovenska, www.unia-miest.sk, zastupuje 49 miest s celkovým počtom 1,8 mil. obyvateľov, čo je 33,06 % obyvateľov SR

Združenie miest a obcí Slovenska, www.zmos.sk, zastupuje 2 784 samospráv, z toho 131 miest a 2 653 obcí

ZZMO CITENERGO, záujmové združenie miest a obcí pre trvalo udržateľnú energetickú efektívnosť www.citenergo.sk

- zberové spoločnosti a ich združenia:

Technické služby, m. p. Banská Štiavnica, zabezpečujú triedený zber pre 14 000 obyvateľov

Združenie obcí Ekotorysa, zabezpečuje triedený zber pre 32 000 obyvateľov z Prešovského okresu

Združenie BIELA ORAVA pre všestranný rozvoj obcí regiónu Biela Orava, zabezpečuje triedený zber pre 65 000 obyvateľov

Brantner Environment Group GmbH, zabezpečuje triedený zber pre 600 000 obyvateľov

Mestský podnik služieb Žarnovica s.r.o., zabezpečuje triedený zber pre 13 000 obyvateľov

Technické služby mesta Nová Baňa, zabezpečujú triedený zber pre 8 000 obyvateľov

Technické služby Stará Turá, zabezpečujú triedený zber pre 17 000 obyvateľov

ZOHŽO - Združenie obcí Horného Žitného ostrova v odpadovom hospodárstve so sídlom v Šamoríne, zabezpečuje triedený zber pre 62 000 obyvateľov

Technické služby Detva s.r.o., zabezpečujú triedený zber pre 19 000 obyvateľov

Obec Košeca, zabezpečuje triedený zber pre 3 000 obyvateľov

VEPOS, s.r.o., Nováky, zabezpečuje triedený zber pre 16 000 obyvateľov

VEPOS - SKALICA s.r.o., zabezpečuje triedený zber pre 30 000 obyvateľov

VEPOS, s.r.o., Vrábľe, zabezpečuje triedený zber pre 9 000 obyvateľov v okrese Nitra

Združenie Organizácií Verejných Prác, združuje firmy v odpadovom hospodárstve a tiež zberové spoločnosti zabezpečujúce triedený zber pre približne 2 mil. obyvateľov v cca 200 obciach a mestách Slovenska

Verejnoprospešné služby Mesta Kežmarok, zabezpečujú triedený zber pre 18 000 obyvateľov

VPS Vysoké Tatry, s.r.o., zabezpečuje triedený zber pre 6 000 obyvateľov

Ponitrianske združenie obcí pre separovaný zber a nakladanie s odpadmi, zabezpečuje triedený zber pre 81 000 obyvateľov v 57 obciach v okresoch Nitra, Topoľčany a Šaľa

Podnik technických služieb mesta Púchov, s.r.o., zabezpečuje triedený zber pre 17 000 obyvateľov

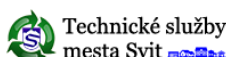
T+T, a.s., zabezpečuje triedený zber pre 185 000 obyvateľov Žilinského a Trenčianskeho kraja

Technické služby – Žiar nad Hronom, a.s., zabezpečujú triedený zber pre 45 000 obyvateľov Banskobystrického kraja

Technické služby Ružomberok, a.s., zabezpečujú triedený zber pre 50 000 obyvateľov Žilinského kraja

Technické služby mesta Svit, zabezpečujú triedený zber pre 8 000 obyvateľov

Technické služby mesta Námestovo, zabezpečujú triedený zber pre 8 000 obyvateľov

Marius Pedersen, a.s., zabezpečuje triedený zber pre 630 000 obyvateľov

FCC Slovensko, s.r.o., zabezpečuje triedený zber pre 500 000 obyvateľov